

Yleisluontoiset näkemykset Pohjois-Karjala ohjelman luonnoksesta

Palaute: Pohjois-Karjala strategia 2045 päivitys

Kunta näkee hyvänä ohjelman painotuksen ennaltaehkäisevään hyvinvointityöhön, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Pienissä kunnissa painoarvoa annetaan lähiyhteisöjen vahvistamiselle, palvelujen saavutettavuudelle ja digipalvelujen kehittämislle. Hyvinvointierojen kaventaminen ja yksinäisyyden ehkäisy ovat keskeisiä tavoitteita. Väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku ovat alueelle keskeisiä haasteita. Työikäisten määrä vähenee, ja palvelujen järjestäminen pienenevälle ja vanhenevalle väestölle on haastavampaa. Luonnollinen väestömuutos on negatiivinen, mutta maahanmuutto on lieventänyt väestökatoa. Osaajapula on maakunnan suurimpia haasteita väestöhaasteiden ohella ja siksi koulutuksen saavutettavuuteen ja elinikäiseen oppimiseen on panostettava. Elinvoiman kehittämisessä yritysveitoinen kasvu, investointien lisääminen ja kansainvälistyminen ovat ensiarvoisen tärkeitä ja keskiössä TKI-toiminnan ja yritysverkostojen vahvistaminen, uusiutuvan energian ja kiertotalouden hyödyntäminen. Kestävän aluerakenteen osalta on ensiarvoisen tärkeää, että liikenneyhteyksien ja digitaalisen saavutettavuuden parantaminen on keskiössä. Vapaa-ajan asuminen on Heinävedellä merkittävää ja siksi monipaikkaisuuden ja etätyön tukeminen on hyviä tavoitteita. Matkailu, puhdas luonto, vesistöt ja kulttuuriympäristö ovat Heinäveden ja koko maakunnan mahdollisuuksia ja tarjoavat pohjan luonto- ja kulttuurimatkailun, lähiruoan ja biotalouden kehittämislle. Kunta näkee hyvänä, että Pohjois-Karjala tavoittelee asemaa ilmastokestävyyden ja puhtaiden ratkaisujen edelläkävijän

Pohjois-Karjalan nykytila ja kehityskuva

Maakunnan viime vuosien väestökehityksen erottuvia tekijöitä ovat olleet väestörakenteen ikääntyminen, kaupungistuminen, maahanmuuton voimakas kasvu sekä syntyneiden määrän huomattava pieneneminen. Väestön kehitys on erittäin haastava maakunnalle. Maahanmuutto on muuttunut merkittävimmäksi väestöä ylläpitäväksi tekijäksi. Kehityskuva on kaksijakoinen, jossa kasvun painopiste säilyy Joensuun ja sen vaikutusalueen keskuksissa ja reuna-alueiden elinvoima riippuu kyvystä hyödyntää vihreää siirtymää, maahanmuuttoa ja monipaikkaisuutta. Etätyö ja digitaaliset palvelut tasaavat eroja. Varautuminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen voivat vahvistaa yhteisöllisyyttä, turvallisuuden tunnetta ja osallisuutta.

Älykkään erikoistumisen valinnat- vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Pohjois-Karjalalle mahdollisuuksia profiloitua paitsi mineraalipotentialin kautta, myös vastuullisen kaivostoiminnan menetelmien ja kiertotalouden ratkaisuiden kehittäjänä. Resurssiviisaus ja luonnonvarojen kokonaiskestävä käyttö ovat biokiertoisuuden ytimessä. Vaikutusten arvioinnissa on nostettu esiin se, että arvostiritoja (mm. elinkeinojen, kulttuurien ja sosiaalisten vaikutusten välisiä) voi syntyä.

Tuotannolliset painopisteet - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Hyvinvoiva väestö ja kulttuuri - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Läpileikkaavat teemat (kokonaisturvallisuus, energiamurros, kansainvälisyys) - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Uusiutuva energia, energian huoltovarmuus ja nykyaikainen elinkeinotoiminta houkuttelevat investointeja, luovat uusia työpaikkoja ja kasvattavat kuntien verotuloja.

Saavutettavuus (energiaverkostot, liikenne- ja tietoliikenneverkot) - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Koulutus ja työllisyys - vastaavatko kehittämistavoitteet Pohjois-Karjalan lähivuosien kehittämistarpeisiin?

Vastaavat hyvin

Riittävästi x

Eivät vastaa

Kehittämisehdotus:

Palaute: Maakuntaohjelman rahoituslähteet

Aluekehittäminen on laaja-alaista ja monitasoista toimintaa yhteistyössä. Maakuntaohjelmalla ei ole omaa budjettia, vaan siinä esitettyjen toimenpiteiden rahoitus tulee eri rahoitusohjelmien kautta. Ylivoimaisesti tärkeimmät ovat eri EU-ohjelmat, joista rahoitetaan yli 95 % maakuntaohjelmassa linjauksia toteuttavista kehittämishankkeista. Kansallista alueidenkehittämisen rahaa ei tällä hetkellä käytännössä enää ole. Kansallisen budjetin aluekehittämismomentin rahoitus on suunnattu pelkästään äkillisten rakennemuutosten ensihoitoon. Kansalliseen suureen aluepolitiikkaan eli eri politiikkalohkojen alueellisiin toimiin vaikutetaan valtion budjettia koskein edunvalvonnallisin toimin. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kokoaa vuosittain tarvittavat toimet eri toimijoilta erilliseen Vaikuttamisen kärjet-asiakirjaan. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma, Pohjois-Karjalan maaseutuohjelma Ohjelman tavoitteena on uudistaa ja vahvistaa elinkeinoja sekä parantaa ihmisten vaikuttamismahdollisuuksia ja ympäristön tilaa. Sen rooli Leader toiminnan kautta on erittäin merkittävä paikallistasolle.

Palaute: Maakuntaohjelman laadinta, toteutus ja seuranta

Maakuntaohjelmaa on toteutettu laajasti osallistaen.

Palaute: Ympäristöselostus ja vaikutusten arviointi

Muita kommentteja tai huomioita